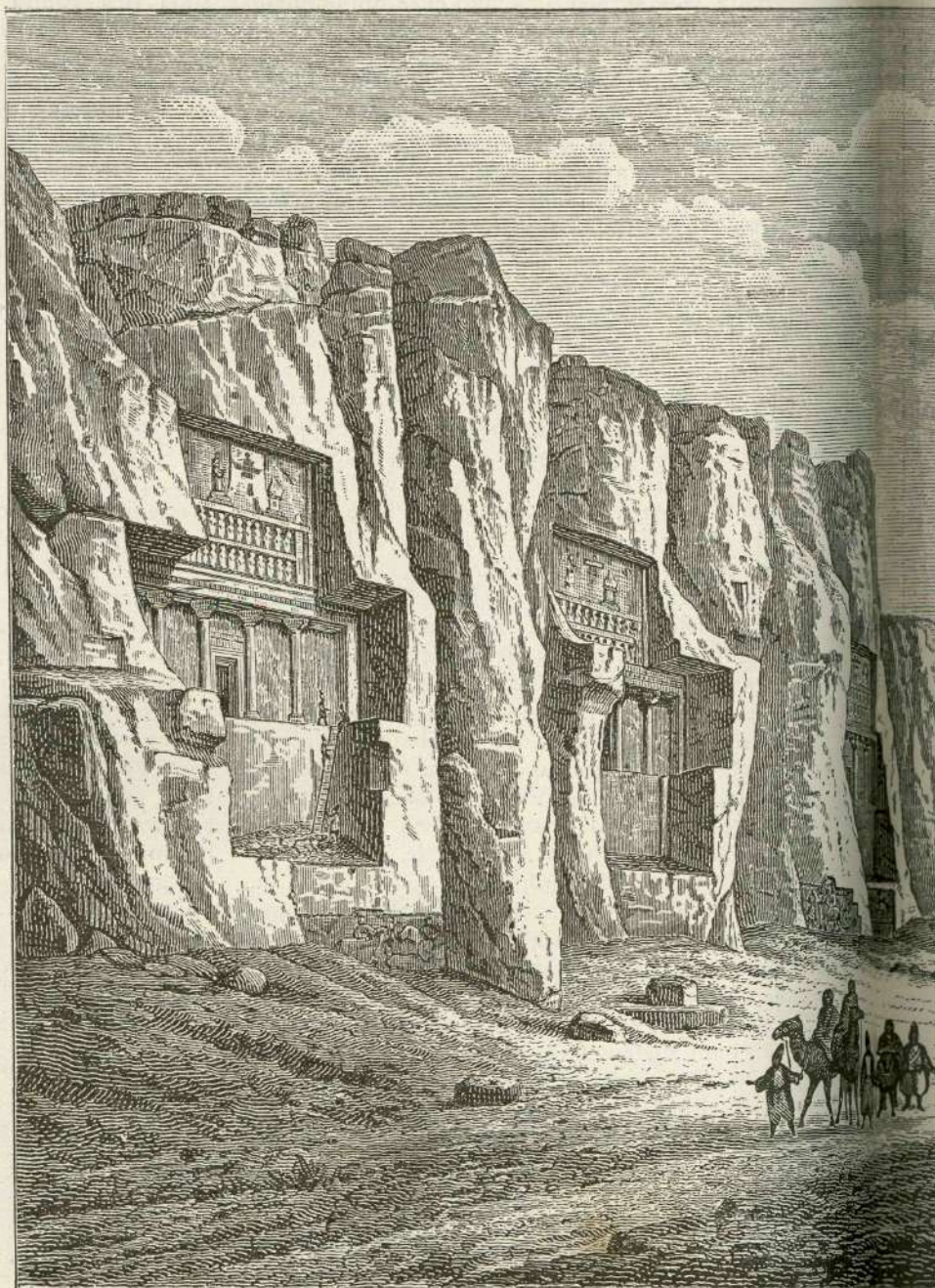

Tudi osebni zaimki, bodisi samostojni, bodisi samostalnikom in glagolom pripeti, kažejo v navedenih jezikih iste oblike. Sploh kažeta slovnica in besednjak akadskega jezika toliko sorodnost s turanskimi narečji; njegov duh in značaj je tako nasproten semitskim jezikom, da smemo po vsi pravici pritegniti najboljšim asirijologom: Oppertu, Henriku Rawlinsonu, Pinchesu, A. H. Sayceju, Hommelu, Wincklerju, Lenormantu, P. Hauptu, Strassmaierju in drugim, ki učé, da so Akadci izumili klinopis in se pozneje pomešali s Semiti, naseljenimi v Babiloniji.

Ali proti Goljatu Oppertu, očetu te hipoteze, se je kmalu vzdignil mali David s pračo, namreč francoski orientalist Jožef Halévy (torej žid proti židu) in nastal je med obema hud boj z uma svetlim mečem, ki traja že nad dvaindvajset let. Halévyju je pristopil močan oproda, učeni in ostrorezni Frederik Delitzsch, ki je zadnja leta zoper istinitost Akadcev in njih domnevnega jezika navel toliko dokazov, da se je zmaga že nagibala na stran Halévyjevo. Kakor Fred. Delitzsch v svoji asirski slovnici uči, semitski Babilonci nič ne vedó o kakem sumersko-akadskem narodu ter častijo svojega boga „Nebó“ kot izumitelja klinastega pisma. Mnogo idejogramov, ki bi bili po Oppertovih mislih akadskega izvira, je Fr. Delitzsch razlagal kot pristno semitske.¹⁾ Ne tajimo, da se dadó nekatere akadške besede izvajati iz semitskih. Če pa na tak način odpadejo

¹⁾ Na primer „bogá nebes“, akadski *anna-b*, izvaja Delitzsch iz semitskega *anah* = nasproti biti, odtod nebó,

„akadske“ besede, pade ž njimi tudi akadski jezik in naposled še akadski domnevni narod. Takozvani dvojezični teksti ali napisi, t. j. akad-

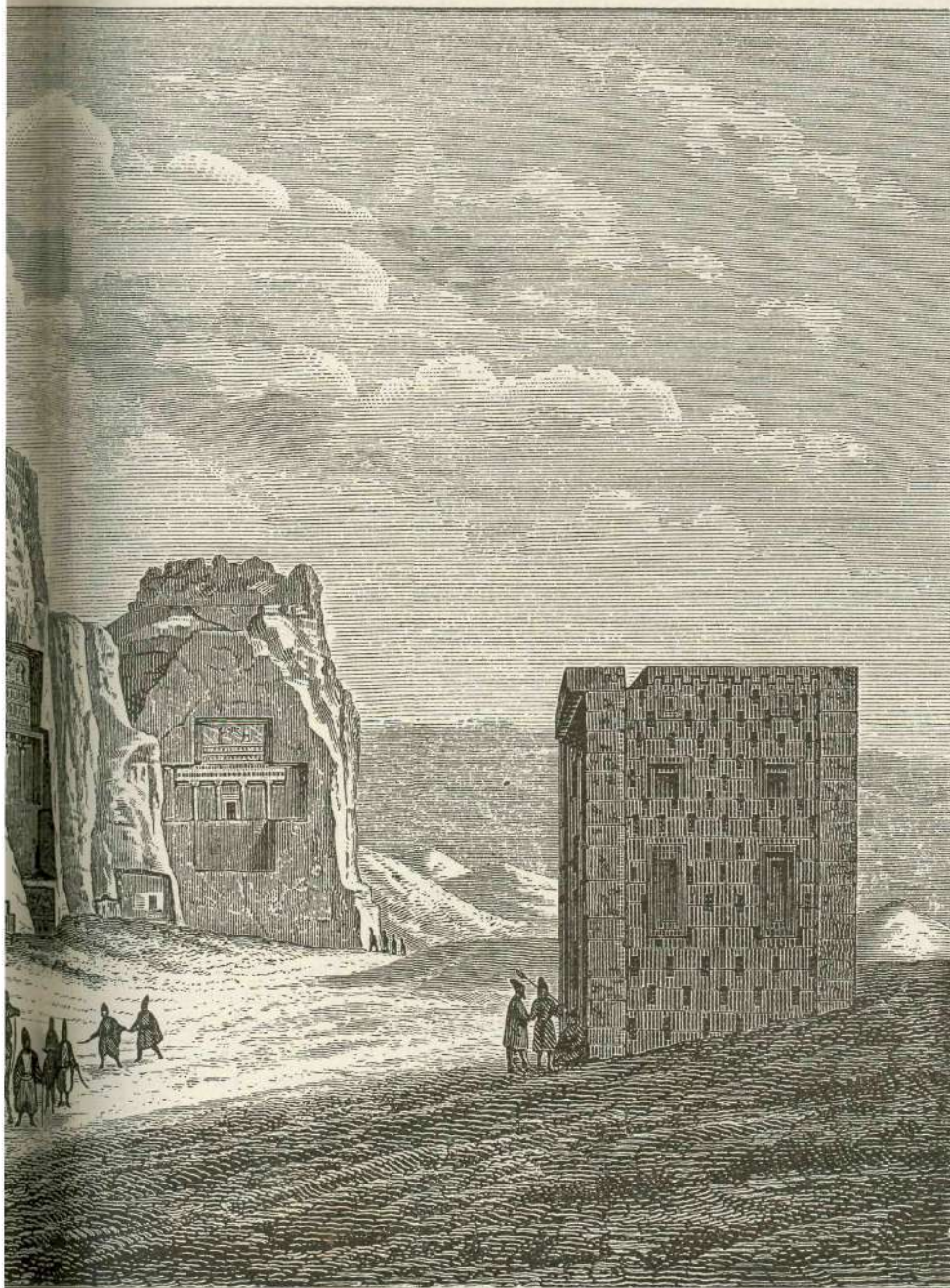

Grobovi staroperzijskih kraljev v Nakš-e Rostamu. (Dr

ski in ob jednom babilonski se po Delitzschevi razlagi kažejo vedno bolj kot jednojezični in ki je gledajočemu človeku „nasproti“. Ta razlaga je, kakor videti, res iz trte izvita!

sicer semitski, le pisani so na dvojen način: idejografično s skrivnostno pisavo babilonskih duhovnikov, in fonetično z navadno pisavo, ki

rabili dvojno pisavo: skrivnostno, zapleteno in pa navadno, profanno nalik starim Egipčanom ali modernim Japoncem.¹⁾

stamu. (Drugi grob na levi je Darija Histasp.)

se sklada iz zlogov. Potemtakem bi Akadci, izumniki klinopisa, kar izpuhteli kot sanjarije nekaterih učenjakov in mesto njih bi ostali starobabilonski pismouki, ki so za svoj jezik

Nam je presneto malo do tega, kdo da zmaga v tej znanstveni pravdi, ki bo pač kmalu dogna na vsled najnovejših izkopanin telloških in nirsurskih. Antisemitje bi se sevé veselili, če bi se naposled izpričalo, da so nomadski Semitje tudi gledé na svoje pismo dolžniki tujim narodom. In to veselje jim blezo ne bo skaljeno. Po našem skromnem mnenju je najstarša babilonska pisava, ki sestoji večinoma iz podob in se čita na sohi kralja Gudea od z g o r a j n a v z d o l, zelo podobna kitajskemu in japonskemu pismu. Znamenja najstarejših kitajskih napisov, ki so nad 4000 let stara in katera Kitajci sami nazivljejo „stara“ (komon) ali prvotna znamenja, kažejo iste podobe (solnce, luna, goro, drevo, roko, usta, ušesa, zemljo, vodo, človeka itd.), kakoršne nahajamo v starobabilonskih napisih. Sestava znamenj, n. pr. vpletavanje, podvojenje je isto, kakor pri starih Babiloncib. Tudi determinative, t. j. občna kazala, n. pr. znanjajoča, h kaki vrsti spada beseda, ter fonetična dopolnila obsega kitajsko-japonsko pismo.

Istotako poznajo Japonci polifonijo ali različno čitanje istega znamenja. Isto znamenje pomenja japonski *ki*, to je drevo, ako se čita kot pojem (idejogram) in zlog *mu*, ako se rabi kot glas. Različna ta izreka znamenj se dá po istem potu razlagati, kakor pri Asircih in

¹⁾ Japonci imajo dvojno pisavo: *hiragana*, ki se navadno rabi, dasi je bolj okorna in zavita kakor *katakana*.